

No obstant això, tot i que les ZEP poden abraçar una multitud de models i sectors, el que es requereix des d'ara és una estratègia clara i amb visió a llarg termini. Apostant des d'avui sobre el que estratègicament pugui reeixir i que s'emmarqui alhora en l'estratègia global de país. D'aquesta manera, podrem desenvolupar els avantatges competitius que ens caldrà preveure legislativament i la inversió necessària per fomentar l'èxit d'una futura ZEP, tot racionalitzant la despesa.

Al contrari, una visió a curt termini i centrada únicament en els potencials retorns econòmics, pot ser contraproduent. Per exemple, una zona franca lligada a la custòdia d'obres d'art, de ben segur que pot generar oportunitats de creixement econòmic a curt termini, però també a ulls d'aquesta comissió, pot suposar un cost elevat en termes d'imatge, per a un país que ha apostat per la transparència i l'homologació internacional, i que pretén culminar aquest procés amb l'Acord d'Associació. El Parlament Europeu està els últims anys examinant amb preocupació la creació d'un nou *free port* especialitzat en custòdia d'obres d'art a Luxemburg, i està avaluant els riscos sovint inherents a aquestes zones en termes d'evasió fiscal o de blanqueig de capitals i el seu encaix en l'àmbit comunitari.

Podem fer-ho igual o millor que Luxemburg?, és possible. Podem competir amb Suïssa, que és el referent mundial en aquest àmbit des del segle XIX? És poc probable. És un encert apostar decididament per aquesta iniciativa en el marc d'unes negociacions amb la UE? A ulls d'aquesta comissió és, si menys no, arriscat en el moment actual.

Proposta de resolució

- S'encomana al Govern i als grups parlamentaris que donen suport al Govern de treballar en la definició d'un pla estratègic a llarg termini sobre el futur de l'economia andorrana que vagi més enllà de l'H23.
- S'encomana al Govern la revisió dels mecanismes de subvencions a les empreses, la definició de noves fórmules i de nous criteris de rendibilitat de la inversió, de creació de llocs de treball o de millores competitives, entre d'altres.
- S'encomana al Govern que analitzi la viabilitat de prioritzar accions i incentius per tal d'ajudar la mitjana empresa andorrana a exportar productes i serveis.
- S'encomana al Govern la realització d'una anàlisi cost/benefici i de viabilitat econòmica en funció de les oportunitats de negocis existents o compromeses, en paral·lel a tota inversió en projectes com la zona franca, el *marketplace* nacional, o la central de reserves, entre altres.
- S'encomana al Govern la realització d'una anàlisi del risc de reputació respecte de les noves infraestructures o concessions, per tal d'avaluar l'adequació al marc de transparència fiscal que requerirà l'Acord d'Associació amb la Unió Europea.

Mesures de dinamisme i d'acceleració de l'economia andorrana

Presentada per

Eduard Tomàs _ Comissió d'Economia i Innovació

6^e
CONGRÉS
ORDINARI

02.10.2021 10:00 h
Prat del Roure

DEMÒCRATES

2011
2021

DEU
ANYS

A continuació, exposarem algunes de les reflexions de la Comissió d'Economia i Innovació, que va celebrar sessions durant la primavera al voltant de les accions previstes en el document Horitzó 2023 (H23). També us proposem algunes accions que els coordinadors, amb una visió forana a la vida política activa, pensem que poden contribuir al debat i a l'acció política.

En la reflexió profunda de quin tipus de país volem, el Govern té la responsabilitat de definir quin és el paper de l'Estat en la construcció del marc d'equilibri entre la diversificació econòmica necessària, la introducció de mesures de dinamisme, i el reforç dels sectors tradicionals. La presentació del document 'Horitzó 23' el juliol del 2020 passat, que sintetitza el pla d'acció de l'executiu fins a l'any 2023, té present aquests mateixos objectius.

Els debats de la Comissió d'Economia i Innovació, que han tingut lloc durant la primavera del 2021, coincidint amb la celebració del 10è aniversari de la creació del partit i de la seva acció de Govern, ens han animat a ampliar la reflexió més enllà del 2023. El nostre treball s'ha emmarcat en el convenciment de la necessitat de plantejar una reflexió més extensa, que desitgem humilment que s'inscrigui en la continuïtat de l'acció del partit, i que pugui alimentar el debat de quin model de país volem defensar els propers anys des de Demòcrates per Andorra.

Som conscients que l'Estat té recursos limitats, i que en els pròxims anys s'hauran d'imposar limitacions pressupostàries per fer front a les despeses generades durant la pandèmia. És més urgent que mai definir una estratègia a llarg termini per a Andorra, a fi de respondre als reptes de futur i trobar l'encaix en l'economia internacional que garanteixi un creixement sostingut de l'economia i que alhora ens permeti garantir la cohesió de la nostra societat.

Aquesta estratègia no pot defugir els principals reptes del nostre temps, com són la coneguda "quarta revolució industrial", que passa per la digitalització o l'emergència climàtica. La digitalització és ràpida i cruel; les empreses d'avui estan obligades a invertir en la modernització de processos i a adaptar, de forma constant, la seva proposta de valor en els canals de venda digitals si no es volen quedar enrere. En l'economia digital, la talla és un avantatge, però encara ho és més la capacitat d'inversió. D'altra banda, l'evidència de l'emergència climàtica obligarà a adaptar les pautes de consum i de producció en el futur i, per tant, exigirà a les empreses del país d'adaptar-s'hi en conseqüència.

És per això que, en els propers anys, l'acompanyament del Govern al teixit productiu, com per exemple amb l'ampliació del servei d'assessorament i acompanyament individual, serà una eina imprescindible. Però no suficient per ella sola. Andorra ha d'apostar per la definició d'una estratègia de creixement a llarg termini i de transformació de la seva economia, i alhora, donar suport als sectors tradicionals davant d'una transformació global de l'economia.

No obstant això, acompanyament no és sinònim de paternalisme. Té el paternalisme raó de ser en un mercat global, obert i digitalitzat? Quin sentit té protegir les empreses que no han desenvolupat les capacitats per competir internacionalment? El principi econòmic de la destrucció creativa de Schumpeter afirma que el procés de mutació industrial revoluciona l'estructura econòmica, reemplaçant les empreses obsoletes per nous entrants més eficients i més eficaços. Les forces del mercat són imparables. Si bé el Govern té la responsabilitat de definir les grans orientacions de l'economia andorrana, no pot ser el garant de la

supervivència de tots els actors de l'economia. El suport del Govern al conjunt del teixit productiu durant la pandèmia ha de ser un fet excepcional.

Dit això, a mitjà termini el Govern ha de continuar apostant decididament pels sectors ja clau en l'economia d'Andorra, així com en la dinamització i la incentivació de nous sectors que s'enquadrin en la creació de noves empreses en el marc d'una estratègia de país preestablerta.

Per tant, tenint en compte els canvis econòmics als quals hem de fer front, proposem reflexionar sobre quines són les accions que poden generar un retorn a llarg termini per al país, i definir una nova **estratègia d'acceleració d'empreses**.

Aquest programa d'acció de Govern hauria d'apostar per empreses de totes les talles, però amb un dinamisme suficient per poder crear un retorn positiu de la inversió pública. Retorn que es podria mesurar de diverses formes: creació de nous llocs de treball, la millora de la qualificació de llocs de treball, la creació de noves capacitats competitives, o la millora de la rendibilitat de l'empresa.

En primer lloc, davant d'un teixit econòmic de vegades en fase d'emancipació i poc participatiu, la fórmula preferent d'incentivar els programes estatals és oferint subvencions a pèrdua. Proposem en canvi, l'estudi de **noves fórmules de contribució** més innovadores, on seríem capaços d'incrementar els volums de finançament així com el retorn per a les arquitectures públiques, com podrien ser els préstecs tous, els bons convertibles o els préstecs participatius. En definitiva, més ajudes, sí, però per a les empreses més dinàmiques.

Un segon pas seria invertir per millorar la **capacitat d'exportació de productes d'alt valor afegit i serveis**. El model econòmic del país no passa per un creixement demogràfic. És un model costós i insostenible en un entorn com el nostre. El creixement econòmic passa per ser els mateixos però amb rendes més altes. I perquè així sigui, no hi arribarem competint entre nosaltres per un mercat intern de 70.000 habitants. Cal crear llocs de treball qualificats, i per això millorar les capacitats de les nostres pimes a exportar productes d'alt valor afegit i serveis és crucial. El mercat del futur és Europa, no Andorra.

El tercer pas és la **coherència**. Ara més que mai, com a partit ens caldrà ser curosos amb la despesa i la inversió. I per tant, s'ha de definir una estratègia global de país, i cenyir-nos en el rumb fixat en matèria econòmica, però encara més enllà: sobre el model d'encaix del nostre país en l'entorn europeu.

A tall d'exemple, una iniciativa com la de la zona franca pot agilitar i dinamitzar els sectors tradicionals lligats a la importació i l'exportació de mercaderies. Pot ser un pol d'atracció per a algunes indústries amb alt valor afegit, i afavorir la importació de matèries primeres i l'agregació de valor afegit en la zona franca, tot beneficiant-se de condicions favorables en el procés de transformació en productes semiacabats o acabats. També existeix la possibilitat de legislar en pro de la creació de zones econòmiques especials (ZEP) per atreure inversió estrangera en matèria de I+D+I, en els sectors que vulguem definir en el futur com a estratègics per a Andorra.